

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **8 listopada 2012 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Urszula Kocylowska
	Sędziowie:	SSA Marta Pańczyk-Kujawska SSA Roman Skrzypek (spr.)
	Protokolant	st.sekr.sądowy Elżbieta Stachowicz

po rozpoznaniu w dniu **8 listopada 2012 r.**

na rozprawie

sprawy wniosku **J. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.**

o emeryturę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku **Sądu Okręgowego w Krośnie**

z dnia **29 maja 2012 r.** sygn. akt **IV U 148/12**

I. oddala apelację,

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J. na rzecz wnioskodawcy J. K. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia zł) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego za II instancję.

Sygn. akt III AUa 774/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 grudnia 2011r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. odmówił wnioskodawcy J. K. prawa do emerytury, powołując art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r., nr 153, poz. 1227 ze zmianami) oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. nr 8, poz. 43 ze zmianami).

W uzasadnieniu decyzji Zakład wskazał, że zgodnie z art. 184 w/w ustawy ubezpieczonemu mężczyźnie po osiągnięciu wieku 60 lat przysługuje prawo do emerytury, jeżeli spełni łącznie następujące warunki: na dzień 1 stycznia 1999 r. posiada okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat - w tym okres zatrudnienia w szczególnych warunkach wynoszący 15 lat, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego i rozwiązał stosunek pracy. Zakład Ubezpieczeń Społecznych stwierdził, że wnioskodawca posiada łączny okres ubezpieczenia w rozmiarze 28 lat, 4 miesiące i 29 dni okresów składkowych i nieskładkowych, lecz nie udowodnił żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Organ rentowy nie uwzględnił pracy wnioskodawcy w okresach od 15 sierpnia 1970r. do 17 grudnia 2001r. w Państwowej Komunikacji Samochodowej (...) sp. z o.o., bowiem stanowisko wskazane w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach (elektromechanik) nie pokrywa się ze stanowiskami wskazanymi w świadectwie pracy i zaświadczeniu ZUS Rp-7 z 29 listopada 2011r. oraz w zaświadczeniu o zatrudnieniu z 30 marca 2001r.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł J. K. domagając się jej zmiany i przyznania prawa do emerytury. Zarzucił, że od 15 sierpnia 1970r. wykonywał pracę w PPKS w R. Oddział w K., przy czym ze stanowiska elektromontera został przekwalifikowany na elektromechanika samochodowego w kanałach remontowych z uwagi na braki kadrowe w tym zawodzie. Odwołujący wniósł o uwzględnienie okresu pracy na stanowisku elektromechanika do okresu pracy w warunkach szczególnych.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. wniósł o jego oddalenie, powtarzając argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji wskazując, że stanowisko elektromontera lub mechanika brygadzysty wskazane w niektórych dokumentach dotyczących wnioskodawcy nie jest tożsame ze stanowiskiem elektromechanika.

Wyrokiem z dnia 29 maja 2012r. Sąd Okręgowy w Krośnie zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał J. K. prawo do emerytury od dnia 3 stycznia 2012r. wobec uwzględnienia mu okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych w Przedsiębiorstwie Państwowej Komunikacji Samochodowej Oddział w S. , a następnie w Państwowej Komunikacji Samochodowej (...)Sp.

z o.o. w okresie od 15 sierpnia 1970r. do 31 grudnia 1998r. na stanowisku elektromechanika napraw pojazdów samochodowych wykonującego naprawy pojazdów samochodowych w kanale tj. stanowisku wyszczególnionym w wykazie A Dział XIV pkt 16 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przy stwierdzeniu braku odpowiedzialności organu rentowego w kwestii nie ustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej w zakresie uprawnień wnioskodawcy do świadczenia emerytalnego.

Sąd Okręgowy przede wszystkim oparł się na zeznaniach świadków W. K., J. P. i J. T., zeznaniach samego wnioskodawcy oraz jego aktach osobowych. Sąd opisał szczegółowo w jakich okresach wnioskodawca pracował, w jakich usuwał awarie, w szczególności ustalił, że do obowiązków wnioskodawcy należało usuwanie awarii wszelkich urządzeń elektromechanicznych

w autobusach i samochodach ciężarowych należących do taboru przedsiębiorstwa. Przedsiębiorstwo posiadało około 100 autobusów i 50-60 samochodów ciężarowych, przy których pracowało około 80 mechaników

i 6 elektromechaników, a ponadto kowal, spawacz, tokarz. Wnioskodawca swoją pracę mógł wykonywać jedynie przy dostępie do podwozia samochodu, ponieważ demontaż części elektromechanicznych mógł być przeprowadzony tylko od spodu w kanale remontowym. Sąd przyjął, w oparciu o zeznania świadków, że w początkowym okresie zatrudnienia stacja obsługi PPKS w S. znajdowała się przy ul. (...), gdzie znajdowały się 3 kanały naprawcze (2 w hali i 1 na zewnątrz), dlatego też praca mechaników i elektromechaników odbywała się także bezpośrednio na ziemi pod samochodem w każdych warunkach atmosferycznych. Zdarzało się, że wnioskodawca wzywany był do naprawy awarii samochodu w terenie, głównie zimą. Przed 1979r. stacja została przeniesiona na ul. (...), gdzie istniało ok. 10 kanałów remontowych, wówczas wnioskodawca wykonywał pracę wyłącznie w kanałach remontowych. Wnioskodawca wykonywał pracę jednozmianową, w 8-godzinny wymiarze czasu pracy, choć niekiedy jego czas pracy był wydłużany. Od 1 października 1982r. sprawował obok stanowiska elektromechanika także funkcję brygadzysty. Dalej Sąd ustalił, że rozwiązanie stosunku pracy z PKS (...)sp. z o.o. w S. nastąpiło

z dniem 17 grudnia 2001r.

Sąd dał wiarę w całości zeznaniom świadków, ponieważ razem z wnioskodawcą pracowali w tym samym przedsiębiorstwie oraz dokumentacji zgromadzonej w aktach osobowych wnioskodawcy.

Sąd podkreślił, iż do dnia wejścia w życie ustawy emerytalnej tj. do 1 stycznia 1999r. wnioskodawca spełnił warunek posiadania co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a zatem przysługuje mu prawo do świadczenia emerytalnego. Wnioskodawca rzeczywiście w spornym okresie zatrudnienia wykonywał pracę mechanika samochodowego, którą ze względu na realizowanie w kanałach remontowych kwalifikować należy jako wykonywaną w szczególnych warunkach. Wszelkie czynności związane z naprawą, czy konserwacją pojazdów mechanicznych będących na wyposażeniu zakładu wykonywał w kanałach remontowych.

Wobec takich ustaleń Sąd uznał, że brak jest podstaw do niezaliczenia odwołującemu spornych okresów jako okresów pracy w szczególnych warunkach wskazanych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) w wykazie A, Dziale XIV, pod poz. 16 (prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych), a także w wykazie A stanowiącym załącznik do zarządzenia nr 64 Ministra Komunikacji z dnia 29 czerwca 1983 r. w sprawie prac w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu komunikacji, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego oraz do wzrostu emerytury lub renty inwalidzkiej (Dz. Urz. MB z 1983 r. Nr 10, poz. 77) – dział XIV poz. 16 pkt 1 i 2 (elektromechanik napraw pojazdów samochodowych i sprzętu budowlanego, mechanik napraw pojazdów samochodowych).

W konsekwencji Sąd uznał, że wnioskodawca spełnia wszystkie wymogi warunkujące przyznanie prawa do emerytury określone w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i zmienił zaskarżoną decyzję, powołując art. 477¹⁴ § 2 kpc.

Powyższy wyrok apelacją zaskarżył Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J., który zarzucając naruszenie art. 184 ustawy

o emeryturach i rentach z FUS oraz art. 233 kpc wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

W uzasadnieniu apelujący wskazał, że zeznania świadków nie stanowią wiarygodnego dowodu na potwierdzenie, że wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w kanałach remontowych.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawca wniósł o jej oddalenie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja ZUS jest nieuzasadniona i dlatego podlega oddaleniu.

Wydany bowiem przez Sąd I instancji wyrok zawiera trafne i odpowiadające prawu rozstrzygnięcie, zaś w okolicznościach przedmiotowej sprawy nie występują przesłanki zaskarżenia, mogące wyrok ten wzruszyć, w szczególności te, które z uwagi na zapis zawarty w art. 378 §1 kpc, Sąd II instancji ma na uwadze z urzędu.

Apelacja pozwanego organu rentowego zakwestionowała zasadność uznania przez Sąd I instancji okresu pracy od 15 sierpnia 1970r. do 31 grudnia 1998r. w Przedsiębiorstwie Państwowej Komunikacji Samochodowej w R. Oddział K. i następnie w (...)sp. z o.o. w S. w charakterze elektromechanika.

Z taką argumentacją nie sposób się zgodzić, albowiem materiał zgromadzony w postępowaniu, głównie w postaci zeznań świadków, dokumentacji osobowej wnioskodawcy zgromadzonej w sprawie pozwolił na przesądzenie, że w spornym okresie zatrudnienia J. K. niezależnie od nazwy stanowiska pracy wykonywał pracę elektromechanika

samochodowego, którą ze względu na realizowanie w kanałach remontowych kwalifikować należy jako wykonywaną w szczególnych warunkach.

Przypomnienia wymaga okoliczność, iż ocena czy dana praca wykonywana jest w szczególnych warunkach winna nastąpić w oparciu

o przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43), a to przez przyporządkowanie wykonywanej przez ubezpieczonego pracy do rodzajów prac wymienionych w jego załącznikach – wykazie A i B. Rozporządzenie to jest podstawowym aktem prawnym ustalającym warunki wcześniejszej emerytury, w tym kwalifikującym oznaczoną pracę jako pracę w szczególnych warunkach, której stałe wykonywanie w pełnym wymiarze czasu pracy może rodzić uprawnienia emerytalne. Ewentualne zaś zarządzenia resortowe, których wydanie przewidziano w § 1 ust. 2 rozporządzenia, winny być zgodne z jego zapisami. Zauważyć bowiem przyjdzie, iż wykonywanie pracy na stanowiskach określonych

w zarządzeniach resortowych (aktach branżowych), których nie wymieniono w oznaczonym wyżej wykazie A i B, nie uprawnia do uzyskania emerytury na podstawie art. 32 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (por. wyrok Sądu Najwyższego z 20.10.2005 r. sygn. I UK 41/05 OSNP 2006/19-20/306). Zatem pracą w szczególnych warunkach jest wyłącznie praca faktycznie wykonywana, która – co jeszcze raz zaznaczyć należy, wymieniona została w oznaczonym wykazie „A” i „B”.

Sąd Okręgowy w Krośnie czyniąc ustalenia w tym zakresie ostatecznie przyjął, że wszelkie czynności związane z naprawą, czy konserwacją pojazdów mechanicznych będących na wyposażeniu zakładu wnioskodawca wykonywał w kanałach remontowych, a jedynie okresowo i dodatkowo wykonywał czynności brygadzysty, czy elektryka-akumulatorzysty. Należy więc uznać, że stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał czynności wskazane w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r.

Podsumowując stwierdzić należy, że określenie stanowiska pracy pracownika oznaczone w jego aktach osobowym nie decyduje o kwalifikacji faktycznie wykonywanej przez niego pracy, jako pracy wykonywanej bądź nie, w szczególnych warunkach. Nie tyle bowiem istotna jest dla tej oceny nazwa zajmowanego stanowiska, co faktyczne wykonywanie oznaczonych tam prac (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2004r. sygn. II UK 337/03). Nie jest zatem wymaganiem wykazywanie przez ubezpieczonego, że praca wykonywana była na konkretnie określonych stanowiskach wymienionych w akcie branżowym.

W konsekwencji zarzuty organu rentowego dotyczące błędnych ustaleń stanu faktycznego przez Sąd I instancji należy uznać jedynie za nieuzasadnioną polemikę z prawidłowymi ustaleniami stanu faktycznego i jako takie za bezzasadne.

Mając powyższe na uwadze należało oddalić apelację organu rentowego po myśli art. 385 kpc.

(...)

1. (...)

2. (...)